DE

JUDAICIS ER-
RORIBUS EX TALMUTH
LIBELLUS

Hieronymi de Sanctâ
Fide, Medici, qvondam Judæi, po-
ſtea ad Chriſtianiſmum converſi,
qui Anno Domini 1412. in
Hiſpania vixit.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA
VITTORIO EMANUELE

Tiguri Anno 1552. primò excuſus apud
ANDREAM GESNERUM, jam verò Hamburgi
denuo impreſſus per JACOBUM
REBENLINUM.

Digitized by Google

DE JUDAICIS ERRORIBUS, EX Talmuth.

TALMUTH Judæorum, quod ſonat apud eos doctrina, componitur circa hæc tempora anno quadringenteſimo, à duobus ſummis Rabbi, ſcilicet Rabbina & Rabbaſſe, liber utiq; grandis, & major decem bibliis. In eo ſunt inextricabilia mendacia, turpia, fatua, abominabilia, contra legem dei, contra legem naturæ, contra legem ſcriptam. Videntes namq; Judæi legem ſuam quotidie deficere, & fidem Chriſtianam proficere in toto orbe, etiam cum gloria temporalium, hos duos deceptores inſtigarunt eatenus, ut hunc librum componerent, & tanquam Moyſi ſcriptis firmam atque ſolidam adhiberent fidem, prohiberentque ſub pœna mortis ne quis aliquid negaret de his quæ in eo continentur. Factum eſt ita ad ſuam infelicem excæcationem, & ſuorum perpetuam depravationem.

pravationem. Ne autem ſimplices habeant occaſionem recedendi à tanta falſitate, injunxerunt eis, ut interrogati de difficilibus, reſpondeant, Nos hæc non intelligimus, ſed Rabbini noſtri poterunt reſpondere nobis. Sic traditi ſunt in reprobum ſenſum, ut plus his nugis credant quam Moyſi, aut Chriſto. Veruntamen plures in diverſis mundi partibus converſi crebro leguntur, & aliqui pro fide magna fecerunt, & utiliſſima ſcripta reliquerunt, &c.

Sequuntur aliquæ, de multis & infinitis, abominationes, in dicto iniquiſſimo volumine Talmuth contentæ, &c. Quia gratioſa miſericordia divina influens eſt ſuper omnem ejus creaturam, cujuscunq; conditionis exiſtat, juxta illud Pſalmiſtæ Suavis dominus univerſis, & miſerationes ejus ſuper omnia opera ejus. Ideo expedit imò neceſſarium eſt ſanctam matrem eccleſiam ne dum intendere ut æternam gloriam & ſpiritualiter beatitudinem fidelibus catholicis Chriſtum profitentibus ſancta doctrina catholica fidem acquirere faciat, verum etiam quantum poſſibile ſit, ut infidelium quoq; animæ ad veram fidem & prædictam fœlicitatem reducantur, laborare, eijciendo ab eisdem errores & opiniones iniquas, ac doctrinas falſas, eorum cæcitatem cordium cauſantes,

tes, ne à veræ lucis devient cogitatione, & per conſequens perditio eorum cauſetur animarum. Sed cum opus hujusmodi per miniſtros & ſacerdotes ejusdem ſanctæ matris eccleſiæ fieri debeat & procurari, potiſsimeq; per manum illius, qui ex parte domini dei noſtri in verum paſtorem populi catholici aſsignatus eſt, & eſt verus ſummus ſacerdos eccleſiæ & apoſtolicæ ſedis, ſicut in tempore præſenti beatiſsimus & ſanctiſsimus pater, dominus noſter videlicet Papa Benedictus 13. Ideo licitum eſt ſibi, imò potius neceſſarium, juxta ſanctiſsimam dignitatem & habitum apoſtolicum quibus fungitur in præmiſsis, cum ſublimi diligentia laborare pro maxima utilitate, & communi bono humanæ naturæ, cujus animæ ſibi ſunt à domino commendatæ, ubi dixit Petro, cujus ſucceſſor eſt, paſce oves meas. Quod cum ad ejus ſublimem ſanctitatis notitiam venit, Judæos de ſacra ſcripturæ lege, prædeceſſoribus eorum per manum Moyſis tradita hodie minime contentari, quin potius aliam legem aſſerere, cum eadem, ipſi Moyſi oretenus traditam, quæ apud illos Talmuth nuncupatur, quæq; per manus quorundam Rabinorum deſcripta eſt, videlicet Rabbina & Rabbaſſe, per annos 435. poſt Jeſu Chriſti paſſionem, debet nullatenus tolerare. Nam textus prædicti Talmuth

 volu-

volumina ſuperat pagina ſacra biblia totius in decuplo, gloſſis antiquis & modernis ſuprą illud factis quampluribus, exceptis. In quibus quidem textu & gloſſis præcepta, obſervantias, & ceremonias innovarunt Judæi, quæ nunquam fuerunt in lege Moſaica nominata, quibus ipſi hodierna die reguntur. Et nihilominus ordinatione dicti Talmuth, ut eorum errores ceremoniasq; fortius fundarent, mandarunt in locis diverſis, quod omnes eorum ordinationes in dicto libro Talmuth conſtitutæ, totam efficatiam haberent, ſicut ea quæ à domino noſtro deo patre ſunt in lege Moſaica conſtituta, deinde mortis pœnam imponunt cuiq; neganti aliquid ex ijs quæ in dicto volumine continentur, per eoſdem ſcripta ſunt, cum tamen talem pœnam, legis divinæ verba neganti, non imponant, imò & in ipſo nomine exceſſum ſibi ſumunt, cum eorum tractatum Talmuth, id eſt doctrinam, & ſanctam ſcripturam bibliæ, Micra id eſt lecturam, vocarint, & non ſolum hoc eſt in Talmuth, verum etiam & multæ abominationes & errores, hereſes & vanitates reperiuntur in eo, quæ faciunt contra naturæ legem, contra charitatem, contra divinam perfectionem, contra textum legis & prophetarum, contra Catholicam fidem, contra ſalvatorem noſtrum Jeſum Chriſtum.

ſtum. Et inde maximum intereſſe converſationis eorum cum Chriſtianis. Quæ cum ita vera ſint, ſicut ſupra ſcriptum eſt, non debet illa præfati domini noſtri Papæ ſanctitas tolerare. Et ideo mandavit ſanctitas ejus mihi Hieronymo de ſancta fide, familiari & medico ſuo, licet inſufficienti & indigno, quatenus per libros & volumina dicti Talmuth oculate diſcurrens, quaſdam ex abominationibus illis exciperem, & annotarem earum errores, & in quibus libris & capitulis continentur, ut ſublimis ſanctitas & ſapientia ſua, in ejus audientia poſſet informata de juſtitiæ remedio providere, ſicut ejus officij & dignitatis onus poſtulat & requirit. In menſe quidem Auguſto nuper elapſo, de mandato domini noſtri Papæ præfati, quodam alio brevi tractatu compilato, in quo tradidi plurimas authoritates ipſius Talmuth, ad firmiter oſtendendum dominum noſtrum Jeſum Chriſtum fore verum Meſſiam, per omnes prophetas promiſſum & pronunciatum. prædixiſſe me recolo, diſpoſuiſſe alium tractatum ordinare, ipſam materiam latius continentem, & vanitates ac abominationes Judæorum in dicto Talmuth contentas ſingulatim propalare, ſed quia tractatus hujuſmodi perfectio, & temporis neceſſarij longitudo, eſt mihi per mandatum apo-

 ſtolicum

ſtolicum nimium feſtinata. Idcirco in præſenti eſt intentio mea, ſolum quaſdam neceſſarias ipſarum omnium abominationes inſerere, ad modum cujuſdam relationis & inſinuationis apoſtolicæ ſanctitatis, juxta morem mercatorum, de multitudine mercationum ſuarum particulam oſtendentium in foro, qualitatem totius reſidui continentem, & ideo gratiæ ſpiritus ſancti me commendo, præſens opuſculum in ſex capitula diviſurus.

Capitulum primum tractat de his quæ ſunt contra charitatem, & humanitatem, legemq; naturæ.

II. Cap. De his quæ ſunt contra dei ſervitium & ejus perfectionem, &c.

III. Cap. De his quæ ſunt contra legem Moſaicam & prophetas.

IV. Cap. De vanitatibus, deciſionibas, & vitijs, in Talmuth contentis.

V. Cap. De his quæ ſunt contra catholicam fidem, & ſalvatorem noſtrum Jeſum Chriſtum, minime tolerandis.

VI. Cap. De his quæ ſunt in damnum maximum & intereſſe Chriſtianorum, participantium cum Judæis.

CIRCA

CIRCA PRIMUM DE HIS quæ ſunt contra charitatem humanitatem, & naturæ legem.

Sciendum & advertendum eſt, quod Judæi præbent licentiam & doctrinam in Talmuth, ut liceat unicuiq; contemnere parentes, ſibi maledicere, & demum illos percutere ſine onere peccati cujuscunq;, quod quantum ſit abominabile, & contra naturam contra humanitatem & charitatem ſatis patet, quia nihil tam ſceleſte quam patri vel matri maledicere, & ponere in eis manum violentam. Scribitur enim in dicto Talmuth, in libro Sanhedrin in cap. quod incipit. Iſti ſunt ſuffocandi. Quod quisquis patrem vel matrem percuſſerit, niſi fecerit vulnus immunis ſit. Et dicit Rabbi Moyſes, in libro Judicum in lectionibus rebellantium, cap. 5. Qui percutit patrem ſuum aut matrem reus eſt ut moriatur ſuffocatus, veruntamen niſi fecerit vulnus, pena non tenetur, ſed ſi percutit eos, & non faciat vulnus, nihil aliud eſt quam ſi percutiat unum alterum de Iſrael, Item qui percutit eos, poſtquam mortui fuerint immunis eſt. Item dicunt, quod qui maledicunt patri vel matri ſuis

 non

non eſt culpandus in aliquo, niſi nominet in eandem maledictione unum de ſanctis nominibus dei. & nedum partri carnali taliter maledicendo licentiam prabent, ſed etiam ipſi deo, ut ſcribitur in Sanhedrin cap. 4. quod incipit, mortes, Qui maledixerit nomini Dei, non eſt in aliqua pœna vel culpa, niſi jam ſit quod propalet nomen proprium domini noſtri dei, quod vocatur Schemhamphoras, id eſt tetragan maton. Sed ſi deum nominat in hora maledictionis, cum aliquo aliorum nominum, ut videlicet Heloym quod eſt Deus Sabaoth id eſt exercituũ, vel El id eſt potens vel aliorum hujusmodi, immunis eſt. Item, dicunt in Sanhedrin cap. 3. videlicet, Iſti ſunt comburendi. Si quis ligaverit pedes & manus proximi ſui, & propter eandem cauſam mortuus fuerit tame, immunis eſt ligatio à morte, ſed ſi ſic ligatus præ calore vel frigore moriatur ligator erit reus mortis, quod ſi eundem ligaverit coram leone, immunis eſt à morte, & ſi projicit eum ad muſcas, reus eſt mortis. Quod ſi eum projecerit in puteum ubi ſit ſcala, & alius amoveret ſcalam ille qui projecit eum erit immunis. Item habetur in eodem libro, legunt Magiſtri, percutiunt unum hominem cum decem fuſtibus, & interficiunt eum, omnes ſunt immunes. Item habetur in eodem

dem libro. Si quis interficit hominem, & reperitur quod interfectus ſit terepha id eſt quod habeat pulmonem lateribus adhærentem, aut aliam labem, ex quibus Judæi prohibent ne animalia id habentia comedantur, interfector hujusmodi eſt immunis. Gloſſat Rabbi Salomon. quia vir ille interemit mortuum. Animal enim quod eſt Terepha diſpoſitum eſt ad mortem. Item dicit Rabbi Moyſes de Ægypto in libro Judicum in lectionibus de Sanhedrin, cap. 9. Quod ſi aliquis criminoſus venit coram judicibus, & omnes unanimiter in una voce fuerint concordes, quod ipſe ſit reus mortis, quod talis homo cenſeatur immunis, cum ſit neceſſarium, quod judices ſint in ejus juditio diſcrepantes, & quod pars eorum condemnet & pars abſolvat. Et quod ad majorem partem ſit conſenſus condemnationis & abſolutionis. Item habetur in libro Hulim, cap. primo, quod ſi A, facit teſtimonium falſum adverſus B, propter quod condemnetur ipſum, B, ad mortem, & deinde ante excutionem probetur falſum illud teſtimonium, eripiatur B, & moriatur A, quia volebat interficere proximum ſuum cum falſo teſtimonio ſuo. Nam habetur in Deutero. 19. cap. Et reddent ei ſicut fratri ſuo facere cogitavit. Et propter hoc, quod dicit, facere cogitavit, & non dicit fecerit notant & adducunt, quod ſi

mors

mors B, fuiſſet ſubſecuta, quando reperta fuit falſitas A, quod in tali caſu A, foret immunis. Ecce quam manifeſte præbent occaſionem hominibus ut homicidij & perjurij peccatum incurrant, ipſos à talibus criminibus abſolvendo, quod nedum ſecundum ſcripturæ legem, verum etiam & naturæ, merentur punitionem, inſuper etiam ſunt occaſio fœdi ſpurciſſimiq; luxuriæ peccati, pro rebus & modis inordinatis ac turpiſſimis, quas enarrant in illo caſu. Primo quidem dicunt in libro Iehamoth cap. qui convenit cnm cognata. Quæ eſt intentio textus, in Gen. cap. 2. In eadem hora qua Deus duxit mulierem ad Adam, quia dixit Adam hoc nunc os de oſſibus meis & Caro de carne mea. Per hunc textum patet, quod Adam cognovit carnaliter omnes fœminas animalium univerſorum, ſed non fuit voluntas ejus refrigerata, quousq; cognovit eam. Et ideo dixit, modo video, quod hoc eſt os de oſſibus meis, & caro de carne mea. Videant omnes prudentes quàm abominabile & ſordidum iſtud eſt, ultra id quod eſt tam manifeſte falſum, & impoſſibile prorſus, propter duas rationes inconvincibiles. Primo, quia ipſi ponunt in alio loco Talmuth quod Deus creavit Adam hominem multum grandem, ultra cæteros homines, in tantum quod di-

cunt in Sanhedrin, cap. Judicia pecuniarum, quod Adam tenebat in longitudine à terra uſq; ad cælum, & per conſequens ejus membra valde magna erant. Erat igitur impoſsibile ipſum poſſe cum una gallina coire, vel paſſere aut ſimilibus his. Secunda ratio propter tempus. Nam temporis brevitas non pateretur, quia ipſimet aſſerunt in Sanhedrin cap. Summus ſacerdos. Duodecim ſunt horæ diei. In prima, fuit humus de qua creatus fuit Adam, congregatus. In ſecunda, fuit corpus confectum. In tertia, fuerunt membra ejus extenſa. In quarta, fuit à deo anima illius infuſa. In quinta, pedibus extitit. In ſexta, nomina cunctis animalibus impoſuit. In ſeptima facta eſt Eva ſibiq; addita. In octava, duo aſcendernnt in Lecticam, & quatuor deſcenderunt, & gloſſat Rabbi Salomon, quia eadem hora genuerunt Cain, & quandam ſororem ſuam. In nona, fuit ſibi commiſſum ne de fructu commederet. In decima, peccaverunt. In undecima, fuerunt induti. In duodecima fuerunt de paradiſo ejecti. Sequitur ergo juxta prædictam authoritatem, quod non erat tempus ſufficiens ut tam abominabile peccatum committeretur, ſicut ipſi dicunt, ſed eorum verba & ſcripta invicem contradicunt, unde totum arguitur

eſſe

eſſe falſum. Item dicunt in eodem libro de Sanhedrin, capit. Judicia pecuniarum, ſupra memorato. Quod in illis centum triginta annis qui lapſi fuerunt poſtquam Cain & Abel nati fuerunt, quousq; natus eſt Seth, quod eo tempore durante, non ceſſabat Adam gignere in Eva ſpiritus malignos & diabolos, quos ipſa parturiebat.

Utcunq; Author hujus libri doctus, fidelis, & pius, ex Talmudicis Judæorum Rabinis fideliter collegerit turpia multa, quæ illi ſcribere non ſunt veriti, tamen hoc loco tam infanda prodidit, per octo vel decem verſus, ut conſulto ea expungere, conſcientia urgente, compulſi ſimus, ne mentes & aures piorum offendi pateremur. Id ipſum quoq; ſenſatiores Judei in ſuis impreſſis cernuntur egiſſe codicibus Salva tamen fide Hieronymi hujus de ſancta fide. Qui ſui temporis in libris, nondum Impreſſis certiſsime, ut alia omnia inventa, fideliter prodidit. Hodie quoq; impreſſa leguntur, cum alijs æque turpibus multis. Juſto Dei in Judæos judicio, qui veritatem Chriſtum negantes, ad tam turpiſsima dogmata non horreſcunt.

Item

Item præbent licentiam furandi homines, & vendendi eos, quod reperietis in Sanhedrin, cap. iſti ſunt ſuffocandi. Ubi dicitur. Nam pater qui furatur filium, aut magiſter diſcipulum & vendit illum, immunis eſt à pœna. Omnia præmiſſa ſunt talis naturæ, quod etiam gentiles & illi qui naturali ratione tantummodo reguntur illa vitarent & iniqua ac turpia cenſerentur, ab eis, ſed multo magis a billis qui legi divinæ ſubſiſtunt.

CAPITULUM SECUNDUM, DE his quæ contra Dei ſervitium & ejus perfectionem.

ISti qui à ſuis vocantur ſapientes & jactant ſe fore ſervitores dei ac interpretes Moſaicæ legis, reperiuntur inordinate loquentes de rêbus exiſtentibus in magnum vituperium Dei patris domini noſtri. Auferunt enim ab eo omnem perfectionem, & omnem defectum attribuunt ei. Et primum & ante omnia licentiam tribuunt ſerviendi dijs alienis & idolatrandi. Nam reperitur in Sanhedrin, cap. 4. quod incipit, mortes, ſupra illud Levit. cap. 18. de idolo vocato Moloch, cujus ſervitium erat, quod homo acciperet unum filiorum ſuorum, & liba-

libaret eum ſacerdotibus,ut ipſi facerent eũ tran ſire per ignem coram idolo ſuo. Verum autem viſ hac & conſideratà idololatrià his verbis in præ miſſo cap. affixit, de ſemine tuo non dabis ut con ſecretur idolo Moloch. Ipſi ergo notant & di cunt,quemadmodum ex quo dicit textus,de ſemi ne, hoc intelligitur, quod homo non peccat niſ quando dat ſacerdotibus partem ſui germinis pr Moloch. Sed ſi omnes filios ſuos ſibi traderet non peccaret. Item in eo quod dicit, non dabis, intelligitur quod non peccat niſi quando pater dat filium ſuum ſacerdoti Moloch ut eum ſacrifi- cet, ſed ſi pater met ſacrificet eum, non peccat. Item ex eo quod dicit, de ſemine, intelligitur quod peccatum eſt quando ſacrificium fit ex illis qui ſunt ab illo offerente progreſſi, ſed ſi quis ſacri- ficaverit patrem vel fratrem aut ſeipſum idolo prædicto, non peccabit. Item dicunt in eodem li- bro. Sanhedrin, & in eodem cap. Si quis adora- verit idolum, amore vel timore, immunis eſt. Et gloſſat Rabi Salomon. Amore intelligitur ut ſi aliquis dominus rogaverit eum, ut ejus amore a- doret, timore, ut ſi minatus fuerit ei, niſi fecerit. Attamen Rabbi Moiſes de Ægypto gloſſat aliter, dicens, quod amore intelligitur, ut ſi fuerit phi- locaptus à pulchritudine imaginis illius idoli. Ti

mo-

more vero, ut ſi timuerit ne idolum noceat ei, ut ſervitores ejus opinantur, quod poteſt prodeſſe vel obeſſe, & quod ſi in tali caſu adorat, immunis eſt. Eſt igitur valde mirandum de gloſſationibus iſtis, & de textu Talmuth, quemadmodum clare faciunt contra textum divinæ legis, ſcimus namq; quod quando populus Iſrael pergebat per deſertum, & acceſſit ad Madianitidas & adoraverunt Beelphegor, quod Deus ita fuit iratus adverſus populum, quod ex eis vigintiquatuor millia perierunt, & eſt manifeſtum, quod illa idololatria non fiebat niſi amore filiarum Moab, ut patet in libro Numerorum, cap. 25. Item illi tres pueri Sidrach Miſach & Abdenego, qui ſubire maluerunt tormentum fornacis ardentis, quàm adorare ſtatuam Nabuchodonozor, quia ſi hac opinio vera eſſet, poterant utiq; ab hoc periculo excuſari, ex quo peccaſſent propter Nabuchodonozor regis timorem, & conſtat quod ipſi boni periti legis erant, cum de illis dicatur, quod erant ſocij & conſociati in ſtudio Danielis, unde ſatis patet, quod ſententia prolata per Magiſtros Talmuth clariſſime falſa eſt. Item etiam veniunt manifeſte contra Deum, in eo quod adæquantur ei, & prorogant ſibi poteſtatem revocandi ſententiam ejus. Et primo quod adæquantur ei. Reperitur

ritur

ritur in aliquibus ordinationibus & ceremonijs, quas ipſi ſtatuerunt, & omnes Judæi in hodiernum diem obſervant, hoc eſt, quod in noctibus aliquibus anni jubent accendere certas candelas in domo, in ſignum victoriæ Machabeorum & memoriæ. Et in certo menſe anni jubent fieri feſtum purim in memoriam miraculi Heſter & Mardochai, adverſus Haman. In quo quidem feſto jubetur in Talmuth quod quilibet Judæus inebriari tenetur, & in eodem die legunt in Synagoga Heſter, & in fine quando incendunt dictas candelas, ſive quando legunt dictam hiſtoriam in Synagoga, dicunt talia verba. Benedictus eſt dominus deus noſter ſeculi, qui ſanctificavit nos in præceptis ſuis, & præcipit nobis incendere candelas Neomeniæ, vel præcepit nobis legere hiſtoriam iſtam. Videte utrum præcepit deus hoc in lege, niſi quia ipſi ſic facientes & jubentes faciunt ſe æquales Deo. Et ne dum hoc, ſed verum etiam reputant ſe poſſe verba Dei revocare, quod declarant, ſupra illud Deut. 17. Sed ſi difficile aut ambiguum apud te judicium eſſe perſpexeris, ſurge & aſcende ad locum quem elegerit dominus deus tuus, veniensq; ad ſacerdotes levitici generis, & Judicem temporis illius, quæres à judicibus tibi judicij veritatem, & facies quodcunq;

dixe-

dixerint qui præſunt. Et ſequitur. Nec declinabis ad dextram, & è converſo, & ita debet credi & obſervari, & ad mortem condemnant quemcunq; frangentem aliquid ordinationum ſuarum, imò etiam dicunt in libro Benedictionum, cap. cujus mortuus, quod quicunq; deriſerit aliquem ſapientem Talmuth, vel de eo aliquid ſiniſtrum dixerit, ad inferos condemnabitur. Et qui transgreditur verba legis, nullam pœnam habet niſi quod transgreſſor eſt legis. Ecce qualiter plus quam Deus ſcire præſumunt. Quia dicunt in libro de Baba Mecia cap. aurum comparat argentum. Quod dudum accidit in ſtudio quadam quæſtio ardua & diſputatio, ſupra quendam actum legis, & omnes magiſtri illius ſtudij erant unius opinionis. Sed Rabbi Elyazer qui major erat omnium aliorum, in illa diſputatione contrarius eorum erat, qui ad ipſius intentionis probationem quàm multas rationes evidentes allegavit, quibus ipſi nequaquam aſſentire voluerunt. Et finaliter ipſis Rabbi Elyazer ait. Si opinio mea vera eſt, hoc remitto domino Deo noſtro, & eadem hora vox quædam de cœlo audita eſt, ſic dicens. Nolite impugnare Rabbi Elyazer quia verum eſt quod ipſe ait. Surgens autem Rabbi Oſua, ſtetit pedibus, & ait, domine Deus,

lex non eſt in cœlis, ſed in terra, in qua quidem jam per ſe præcepiſti quod ad majorem partem ſit concedendum. Eadem hora excommunicaverunt Rabbi Elyazer, quoniq; obedivit opinioni eorum. Et dicunt, quod poſt modicum tempus Rabbi Nathan reperit Eliam prophetam, dixitq; illi: Eras ne tu forſan in cœlo quando quæſtio illa diſputabatur? Qui reſpondit, etiam. Et ille. Quid ergo ait Deus eadem hora qua ſapientes ejus relationi obedire noluerunt. Qui reſpondit, Riſit, dicens, vicerunt me filij mei, vicerunt me filij mei. Item glorificantur iſti Talmuth iſta in ſe ipſis, dicentes in libro de Sucha. cap. 3. Quod quidam doctor cui nomen erat Rabbi Simeon ſeu Ioaij, dicebat! Ego ſum ita dignus & juſtus, quod ſi voluiſſem, pro meritis meis eſſent omnes homines qui nati ſunt in mundo poſtquam ego natus ſum usq; in hodiernum diem à die juditij liberati. Et ſi Elyazer filius meus eſſet mecum, poſſemus ab eodem judicio liberare omnes qui nati ſunt in mundo, à die quo creatus eſt, usq; in diem hunc. Et ſi Jonathas filius Ozielis eſſet nobiſcum, poſſemus genus humanum liberare totum, à principio creationis mundi usque in finem. Ecce quanta ſuperbia temeritatis. Item, ſe jactant eſſe prophetas, ubi dicunt in Baba batra, cap. 1. à die

de-

deſtructionis templi & citra ſublata fuit prophetia à prophetis, & data legis peritis. Item, manifeſtum eſt quod Deus omnipotens & Dominus noſter habet omnem perfectionem abundantius quam quis poſſet imaginari. Etenim æternus, omnipotens, beatiſsimus, veriſsimus, juſtiſsimus, mundiſsimus, & incorporeus, & cum nihil ſibi deſit de omnibus in ipſo contentis, quæ omnia uno modo per ſacram ſcripturam verum & per meram veritatem & apertiſsimam notionem, tamen Talmudiſtæ horum omnium ſibi contraria, ut ex eorum dictis apparet, opponunt. Et primum de opinione in libro benedictionum cap. 1, dicunt, quod in tribus cuſtodibus dividitur nox, & in earum qualibet Deus tanquam leo rugit, dicens. Væ mihi, quia deſtruxi domum meam & combusſi atrium meum, & intra mundi gentes filios meos captivavi. Item habetur & alia fatuitas in eodem cap. Dixit Rabbi Ioſe ſeu Quizina. Quondam pergebam pariter, & ingreſſus quandam domum ex deſertis Jeruſalem ut orarem, & venit Elyas, in bonis ſit memoratus, & cuſtodivit me ad oſtium donec perficerem orationem meam, qua perfecta dixit mihi: Pax tibi Rabbi, & ego, pax tibi domine mi, & dixit mihi, fili, quã vocẽ audiviſti in hoc deſerto. Et ego audivi quondam vocem ululantẽ ſicut columbã, & dicentem.

Væ mihi, quia deſtruxi domum meam, & combuſſi domum meam, & filios meos intra mundi gentes captivavi. Tunc mihi ait. Fili, per vitam tuam, & per vitam capitis tui Juro, quod non ſolum in iſta hora ſic dicit, verum & quandocunq; Iſrael ingrediuntur in Synagogas & ſtudia, & audiunt legem ab ore alicujus doctoris, & dicitur eis quaddis id eſt proficiunt. Et reſpondent Sit nomen ejus benedictum. Tunc Deus movet caput ſuum, dicens. Beatus rex qui ſic in domo ſua glorificatur, & quid habuit pater, ut ſic faceret filios captivari. Væ filijs qui migrarunt deſuper menſa patris eorum, Conclude ex præmiſſis, quod Deus non habet poteſtatem filios ſuos de captivitate liberare, & ideo dilaniantur. Item opponunt Deo patri defectum & miſeriam, ut habetur in ſuo libro Benedictionum. cap. 1. Dicit Rabbi Johanna nomine Rabbi Joſeph, unde probamus quod Deus orat in qualibet die, probatur per Iſaiam, cap. 56. Et lætificabo eos in domo orationis meæ. In quantum dicit orationis meæ & non dicit orationis eorum, patet quod ipſe Deus orat, & quæritur ibidem, quam orationem facit. Dicit Rabbi Papa. Oratio ejus eſt hæc. Sit voluntas mea quod refrenet miſericordia mea iram meam, & quod habe-

am

am me cum filiis meis in virtute miſericordiæ. Item dicunt in baba batra capitulo qui vendit navem.

Quod Rabba filius Barachiæ pergebat pariter, cui quidam Gerularius ait. Veni mecum, & oſtendam tibi montem ſynai. Iuit cum eo, & audivit quandam vocem dicentem. O miſer, væ mihi quia juravi, & ex quo feci juramentum quis me ab eodem abſolvet, & poſtquam venit ad ſtudium, narravit iſtud magiſtris, & ipſi impugnarunt eum dicentes. Et eadem hora qua dictam vocem audiebas, debebas dicere, domine, ego tibi juramentum abſolvo, quibus ipſe ait, dubitabam ne forte diceret de juramento quod fecerat Noe, ne amplius adduceret diluvium ſuper terram. Et gloſſat Rabbi Salomon, quod hoc juramentum de quo Deus cupiebat abſolvi, eſt, ut captivaret Iſrael, quia ipſe ſubportabat partem laboris eorum, ideo eſt tribulatus, & quamvis in pluribus libris Hebraicis habeatur, pro ut beatus Hieronymus translatavit. Attamen in aliquibus habetur ſic. In omni tribulatione eorum, & ipſe tribulatus eſt. Et ſecundum hunc textum gloſſat Rabbi Salomon. Item opponunt Deo ignorantiam, ſecundum quod dicunt in eodem libro benedictionum, eodem cap. primo ſæpe

nominato, ubi ſic. Poſtquam templum fuit deſtructum, non remanſit de eo in toto mundo niſi ſpacium quatuor cubitorum duntaxat ſtudij Talmuth. Item dicunt, quod in tribus primis horis cujusque diei Deus ſedet ad ſtudendum in Talmuth. Patet ergo, quod ex quo eget ſtudio ſcientiæ, perfectione caret, &c. Item reputant eũ nugacem, ut habetur in Baba in Chia vel Mezia, cap. Qui legit, Dicebat Rabbi Iſmael. Magnum quid eſt parum, quia etiam Deus mentitus eſt, ut pacem poneret inter Abrabam & Saram. Quod patet Gen. 18. cap. Quia quando angelus prædixit Abrahæ quod Sara erat filium parituram, & ipſa exiſtens in tentorio audivit eum, ut habetur in textu, quod ipſa ridebat intra ſe, dicens, Quomodo poſſet hoc fieri, cum dominus meus ſit ſenex. Et poſtea quando Deus retulit eadem verba Abrahæ, dixit, quod ipſa dixerat de ſe ipſa, cum ego ſim ſenex. Patet dicunt illi, quod Deus mutavit ſententiam, ne forte indignaretur Abraham adverſus Saram, quia nominaverat ipſum ſenem. Sed qui bene reſpexit hiſtoriam reperiet quod dicunt falſum, quia tam bene patet, quod quando Sara riſerat, ſenem ſeipſam nominabat. Item, reputant Deum patrem peccatorem, ut habetur in Holyn cap. Iſta ſunt vapina.

næ. Supra illud Gen. cap. primo. Fecitq; Deus duo luminaria magna. Dicit Rabbi Simon, In hora creationis æquales erant ſol & luna. Sed venit luna coram Deo, dicens, Domine nunquid bonum eſt quod duobus regibus uno diademate ſerviatur? Et Deus dixit. Vade minora teipſam. Et ipſa, domine Deus, quia rationabiliter locuta ſum Ideo jubes minorari me, & ſic in maxima mæſtitia poſita eſt. Et Deus uti mitigaret eam, dixit ei, noli contriſtari, quia ſol non apparebit in nocte, & tu nocte dieq;: Ipſa vero minime contenta, reſpondit. Domine Deus & candela coram ſole quid prodeſt. Et Deus. Ego faciam quod populus meus Iſrael ſolemnizet feſtivitates tuas per computum menſium ſuorum, ſed cum toto hoc noluit contentari, in tantum, quod Deus ſe tenuit pro culpabili, & mandavit ſibi fieri ſacrificium unius edulij in quolibet novilunio, pra indulgentia illius peccati, Et hoc probatur ex eo quod ſcribitur numeri 18. Hircus quoq; offeretur Domino pro peccatis. Videant ergo omnes, quanta dementia iſta eſt hujus authoritatis, & quàm tam contrarium intellectui cujuslibet intelligentis, & ruditas intellectus eorum. Item, reputant deum patrem coinquinatum & immundum, pro ut habetur apud eos in Baba.

 Mazia,

Mezia, capitulo. Qui conducit operarium. Dicit Rabba Johanna. Deus ſacerdos eſt: Scribitur namque Exod. 25. loquere filiis Iſrael, & tollant mihi primitias, quæ quidem primitiæ nemini præterquam ſacerdotibus offerri debent. Item, probatur quod recepit pollutionem, ſcriptum namq; eſt Deut. cap. ultimo, quòd quando Moſes obijt; quòd Deus ſepelivit eum, & ſacerdos qui tangit corpus hominis mortui, pollutus eſt. Ergo Deus pollutus eſt. Ad ſatisfactionem autem hujus dicunt, quod poſtea ſe abluit, & mundatus eſt. Et quæritur ibidem ab eis ubi ſe lavit, in aqua nequibat, Iſaia namq; cap. 40. ait, quis menſus eſt aquas pugillo, & ſatisfacit. Ipſe Rabbi, quod cum igne ſe lavit quia ſic ſcriptum eſt, Iſaia ultimo. Quia ecce dominus in igne veniet. Item dicunt, quod palpat immunda, ut habetur in libro Nidda cap. Abortatrix, quod Deus facit venire coram ſe omnes guttas ſpermatis exeuntis ab homine Iſraelitico, dicens. Quando venit tale ſperma de quo juſtus concipitur. Item reputant ipſum corporeum, ut habetur in libro Berochoth, cap. ultimo ubi dicit, quod quando venit in dei voluntatem, ut crearet hominem, accepit carnem & ſanguinem & formavit ad ſuam ſimilitudinem, & inſpiravit in eo animam.

Patet

Patet quod Deus habet formam hominis corpoream. Item dicit Rabbi Johanna, Deus ſe involuerat in quodam ſindone, ut oſtenderet ſe Moyſi, dicens, quandocunq; peccaverit Iſrael, & convertent ſe ad me, & oraverit tali modo, parcam ſibi. Item dicunt in libro Benedictionum, cap. 1. Quod in qualibet die Deus ponit in capite ſuo & in brachio ſuo Ceſſtlim id eſt philacteria, ubi ſcripta ſunt certa capitula legis & quaritur in Talmuth, in Philacterijs Dei quid ſcribitur? quod illud in 2. Reg. 7. cap. Quæ eſt autem gens ut populus Iſrael in terra. Item dicunt in capitulis Rabbi Elyazer, omnis qui novit quantitatem facturæ creatoris mundi noverit ſe futuram gloriam habiturum, & ego, & Rabbi Aquiba ſumus ei fide juſſores. Item redarguunt Deum de invidia, ut habetur in Zotha cap. 1. Quinq; homines creavit Deus ſibi ſimiles in aliquibus, videlicet Samſon in fortitudine. Saulem in cervicis pulchritudine, Abſolonem in capillis, Regem Sedechiam in oculis, Regem Aſa in pedibus, & in his in quibus ſibi ſimiles erant, condemnavit eos. Patet ergo quia invidebat eis, &c.

CAPI-

CAPITULUM TERTIUM de his quæ ſunt contra legem Moſaicam & Prophetas.

Manifeſtum eſt quod omnes homines qui legem habere ſe dicunt, tenent & affirmant Deum patrem de nihilo mundum creaſſe, cum nullam materiam neq; ſimplicem neq; compoſitam de qua facèret mundum habuiſſet. Et hic eſt primus ſermo Moſaicæ legis. In principio, dicit, creavit Deus cælum & terram. Etenim omnium doctorum tam latinorum quam Hebreorum intentio quod iſtud verbum creare idem eſt quod aliquid ex nihilo invenire, quod equidem non eſt ita generare, facere, operari ſeu formare quia divina iſta ſignificant aliquid ab aliquo producere, & qui contrarium tenet Hæreticus proculdubio reputaretur, cum talis præſumat fundamentum deſtruere, ſupra quod univerſa ſcripturæ ſacræ miracula recte fundantur. Reperiemus tamen unum de majoribus doctoribus Talmuth, cui nomen eſt Elyazer, Rabbi famoſus, qui contra hunc articulum venit, ubi ſic ait in libro ſuo vocato Capitula Rabbi Elyazer, Cæli de quo fuerunt creati? De luce

luce veſtimenti Dei creati ſunt. Terra de quo fuit creata? De nive quæ erat ſub ſede majeſtatis Dei creata eſt. Et dicunt gloſſatores, quod iſtam nivem accipiebat Rabbi Elyazer pro eo quod vocant philoſophi primam materiam, ſcilicet Ile, de qua ſunt quatuor Elementa procreata, quod philoſophus probare conatur in primo phyſicorum. Quod ſit ingenerabile & incorruptibile. Patet ergo quod iſte doctor erat opinionis philoſophicæ, quia aut ipſe tenet quod ſit poſſibile aliquid ex nihilo creari, aut ne, quod ſi ſic, non erat ſibi neceſſarium quærere de quibus eſſent cæli & terra. Quod ſi non expedit ei, aut aliquam credere materiam ab æterno ſine principio, aut unam ab alia ſucceſſive materiam usque in infinitum generari, ſed ire ad infnitum eſt impoſſibile, ergo concluditur neceſſario ex verbis hujus doctoris, quòd ipſe non credit legi divinæ, ubi in ejus fundamento & principio dicit. In principio creavit Deus cœlum & terram &c. Quod vult dicere de nihilo creare, ſed credit aliquam cum Deo materiam ab æterno, & hæc opinio eſt erronea, & legem divinam tenentibus contraria. Eſt præterea & alia doctoris alterius authoritas, cui nomen Rabbi Simon, qui dicit ad literam, quod ordo temporis jam erat ante mundi crea-

creationem, & qui hoc tenet, credit neceſſe, quod cœleſtia corpora ſunt ab æterno, cum tempus nihil aliud ſit quam numerus motus cœleſtis. Item habetur in Habedzara ubi quæritur. Quid Deus agat vel in quibus ſe intromittit. Et reſpondent, quod in tribus horis diei primis ſedet & ſtudet in lege. In tribus ſecundis docet pueros qui mortui ſunt. In tribus tertijs judicat totum mundum. In tribus quartis ſtat ludens & ſolacium capiens & ridens cum Leviathan, & his tantum vacat in die. Sed quid facit in nocte? & reſpondetur ibidem, quod equitat leviſſime ſuper cherubim, & viſitat decem & octo mille mundos, quos creaverat, ſed hoc facit poſt mundi creationem. Ante tamen quid faciebat? Reſpondetur, ædificabat mundos, & deſtruebat eos. Ergo videant omnes & examinent, utram non ex iſta beſtiali authoritate hæreſis ſubſequatur & oriatur, fore mundum ab æterno, & quod inconuentia ſequantur ex ea, & inconſtantia in DEO, mutabilitatem, ignorantiam, inutilitatem, impotentiam, & fruſtratoria opera, & alias inconvenientias inferant in DEO, unde arguitur iners, rudiſſimus intellectu & beſtialis. Item liquidum eſt, & ſuper hoc fundatur omne vetus & novum teſtamen-

tum,

ium, quod omnes homines providentia divina reguntur; & quod illis Deus juxta merita vel demerito bona vel mala diſponit, quod patet per admonitiones Moyſis in benedictionibus & maledictionibus legis & per textus legis infinitos. Videmus quod regi Ezechiæ fuit vita 15. annorum propter orationes & bona merita prorogata. Abraham propter merita ſua dignus fuit prolem habere, quam natura ſibi præ maxima ſenectute negarat. Talmutiſtæ vero contrarium tenent, dum ita dicunt filios, vitam, & victum homines habere, non ex meritis pendet, ſed ex ſignorum conſtellatione. Item adverſitates regis Saulis, & proſperitates David regis planetis & ſignis attribuunt, dum ita dicunt, ſi natus fuiſſet Saul in ſigno David, quam multi ſimiles David cecidiſſent coram eo. Item dicunt in libro Thamot in cap. Iejuniorum ordo. Quod quidam magnus Doctor nomine Eleazar ſeu Pedat, maxima paupertate vexatus quandoq; in ſuis orationibus conquerebatur. Cui Deus reſpondit. Si vis amore tui deſtruam mundum, & iterum recreabo illum, & forte accidet quod in tali ſigno naſcaris in quo locupletari poſſis. Ex quo patet, quod erat talis opinionis, quod DEUS non poſſet ſibi de divitiis providere, niſi mediantibus

cœle-

cæleſtibus ſignis. Item veniunt contra textum paginæ ſacræ. Et primo dicunt in Abodazara, cap. primo quod tempore Meſſiæ non recipient quenquam alienigenarum gentium volentium ad legem venire Dei; quod eſt ſumme falſum, contra charitatem, & contra omnes prophetas. Dicit etiam Iacob Patriarcha. Gen. cap. 49. Ubi loquitur de Meſſia. Et ipſe erit expectatio gentium. Et Zacharias cap. 2. Et applicabuntur gentes multæ ad dominum in die illa, & erunt mihi in populum. Et Iſaias cap. 6. In die illa radix quæ ſtat in ſignum populorum, ipſum gentes deprecabuntur, & erit ſepulchrum ejus glorioſum. Item peccant male tractando & tanquam peccatores & malos homines reprobando illos quos dominus noſter approbaverat, bonos & juſtos. Et primum de Adam à Deo patre formato immediate, & proculdubio cum majori perfectione, quæ potuerit haberi in homine carnali, & ipſi eidem opponunt illud peccatum carnaliter tam fœdum & abominabile, ut ſuperius ſcriptum eſt in cap. 1. Item contra Noe, de quo habetur in Gen. cap. 6. Noe vir juſtus atq; perfectus fuit in generationibus ſuis, cum Deo ambulavit. Ipſi vero dicunt in Ioma cap. Dies expiationum, Evigilans autem Noe ex ſomno, didicit quæ fecerat eiſi-

ei filius ſuus minor. Quæritur illud, & quid fecit ei. Rab, dicit, quod fecit eum Eunuchum, Schmuel dicit, quod coivit cum eo tanquam cum fœmina, & quilibet iſtorum doctorum dicam verius Hereticorum, proditorum, ſuam opinionem imò abominationem rationibus confirmat, & contra alterius arguit opinionem. Sed etiam pejus Talmutiſtæ concludunt, quod ambo iſtorum duorum doctorum ſuorum dicunt veritatem. Videatis horribilem murmurationem, & falſiſſimam diffamationem per eas oppoſitam homini à Deo electo ex omnibus creatis, & quis illa pateretur? Item, de pane Abrahæ habetur Gen. 25. quod quando Abraham obijt deditq; cuncta quæ poſſidebat Iſaac, filijs aut concubinarum munera dedit. Nunc dicunt in Sanhedrin cap. ultimo. Et quæ ſunt illa munera quæ dedit eis, & Reſpondent, quod docuit eos nomina immunditiæ, & gloſſat Rabbi Salomon, quod erant vocationes diabolorum. Videte ergo utrum ſit hoc contra ſcripturam ubi dominus noſter Deus commendat Abraham, dicens, Gen. 18. Scio enim quod præcepturus filijs ejus ſit, & domui ſuæ, poſt ſe ut cuſtodiant vias domini, & faciant judicium & juſtitiam, & adducat dominus propter Abraham omnia quæ locutus eſt ad eum. Quomo-

do ergo credendum eſt quod ipſe hæreditaret filios ſuos de convocatione dæmonum, & illa eſſet via Dei? Item obloquuntur de David, de quo reperimus quod quando erat in fine dierum ſuorum, & virtus naturalis non juvabat eum, ut caleſieret, adduxerunt ei Abiſai Sunamitidem ut illi miniſtraret, & cum eo dormiret 3. Reg. 1. ut eſt res naturalis & approbata per medicinam, quod videliset calor puellæ virginis vel domicellæ valet prodeſſe homini antiquo, ut calor naturalis excitetur in eo. Et ſacra relatione textus habet ad literam quòd miniſtrabat regi dormiebatq́; in ſinu ſuo, rex vero non cognovit eam. Sed Talmudiſtæ in Sanhedrin, cap. Summus ſacerdos, ajũt, quod David cognovit eam in conſpectu Betſabeæ duodecim vicibus in una hora, & Betſabea terſerat eam cum tredecim linteaminibus. Reſpice quæſo ſordidas cogitationes hominum impuriſſimorum, nil præter luxuriam ſpurciſſimam, cogitantium, qui optantes & committentes illam tantum & omnino textui & veritati contradicentes & ſentientes ſunt, & quantum DEUS, qui veritas eſt, alienus eſt ab eis in tanta cæcitate demerſis.   Item, ubi in libro Judicum 5. cap. narratur de magno bono, & virtute venerabilis mulieris Iael. propter Dei ſervitium, quæ interfecit

Si-

Siſaram inimicum Iſrael. ut videmus in Cantico per Debboram prophetiſſam & Baruch ordinato magna laude quod de eadem Iael enarratur. Sed cum toto hoc, ipſi perverſi Talmudiſtæ dicunt in libro Nazir. Hæc verba, dicit Rabbi Iohanna, ſepties ſuccubuit Iael Siſare, in eodem inſtanti & continuo cecidit eum. Item Balaam, quamvis voluiſſet nocere populo DEI, & cenſeretur iniquus, propheta tamen fuit & textus dicit de illo, qui erat auditor ſermonum DEI, qui novit doctrinam altiſſimi. Sed ipſi prædicatores & diffamatores illi opponunt turpiſſima & execranda, de quibus ſcriptura nullam facit mentionem, ut habetur in libro benedictionum, & in Sanhedrin, dicendo, verba Aſinæ quæ dixerat. Nonne ego tuum ſum animal, cui ſemper ſedere aſſueviſti usq; in præſentem diem. &c. Dicunt ei, quod nuntij regis Balach interrogaverunt eum. Quare non equitas equum? Quibus ipſe reſpondit, quia dimiſi equos meos ut comedant herbas ut impinguentur. Et tunc aſina dixerat. Non eſt verum. Nonne animal tuum ſum ego: & Balaam, Ita eſt, modo, quia fuit mihi neceſſarium, eo quod equum non haberem, & ipſa, non eſt ita, ſed ſemper: Et nihilominus quia ſum aſina tua in die, & uxor in nocte. Videte quæſo

perverſiones luxurioſas, in quibus cogitationibus linguam apponant, quod tantum cogitare, abominabiles ipſos facit, & omnibus inviſos & odioſos ſine pietate. Item dicunt in Hullin, capitulo, omnes voces. Quid eſt illud Judicum, cap. 13. Ubi dicitur de Samſone, crevitq; puer, & Dominus benedixit ei. In membro ejus, quia quando proÿciebat ſperma, proÿciebat ita fortiter, quod ut fluvius egrediebatur, & quando ceperunt eum philiſtai, & eruerunt ſibi oculos, & in carceribus eum molare faciebant. Ibi dicunt Talmudiſtæ, quod illud molare intelligitur quia quilibet philiſtinorum adducebat ſibi uxorem ſuam, ut ſi fieri poſſet, ſuſciperent prolem ab eo tanti roboris ſicut ipſe erat, &c. Et reperietis in alio loco Talmuth, quod faciunt contrarium videlicet, quod multi fuerunt per ſacram ſcripturam peccatores reputati, quorum peccata litera manifeſtat, & ipſi excuſant eos, ut minime peccaverint. Et primo de Ruben, cujus peccatum in Gen. 35. referatur. Abÿt, inquit, Ruben, & dormivit cum Bala concubina patris ſui; propter quod ſcelus perdidit primogenituram 1. Paralip. 6. cap. Ipſi vero omnes textus falſos faciunt, & de hoc dicunt in libro Sabath cap. Cum quo. Dicit Rabbi Ionathan. Quicunq; dicit quod Ruben

pecca-

peccavit, non eſt niſi peccator. Ita quod peccatores reddunt prophetas eosdem qui præmiſſa ſcripſerunt. Similiter juſtificare nituntur filios Heli, de quibus 1. Reg. cap. 2. Scribitur enim, filij Heli filij Belial, neſcientes dominum. Item ibidem, Heli autem erat ſenex valde, & audivit omnia quæ faciebant filij ſui univerſo Iſrael, & quomodo dormiebant cum mulieribus, quæ obſervabant ad oſtium tabernaculi. Item juſtificant filios Samuelis contra textum de illis loquentem, quia non ambulabant in via Samuelis eorum patris, & quia vendebant juſtitiam argento. Item dicunt, quod David non peccavit in coitu Betſabeæ, nec morte Vriæ viri ſui. Item dicunt, quòd peccavit quando in fine dierum ſuorum fuit idolorum cultor, conclude. Quod omnino demonſtrant quod verba ſacræ paginæ falſa ſunt, &c. Item præſtant hominibus occaſionem perjurandi & irritandi vota quæ faciunt, dicunt enim in libro Nedarin, capitulo , Quatuor vota. Quicunque vult quod juramenta promiſſiones & vota quæ acciderint ſibi per totum annum nullum valorem habeant, ſurgat in die capitis anni, & dicat ſic. Omnes promiſſiones vota, & juramenta quæcunque, quas & quæ fecero per iſtum annum venientem, ammodo

 pro-

proteſtor, quod omnia ſint caſſa & nulla, & nullius valoris habeantur. Et iſto modo utuntur ad præſens iſti Judæi, nam in nocte ante diem expiationum, ſtat Rabbi in Synagoga, tenens rotulum legis in brachijs ſuis, & omnes Judæi coram ipſo cum magna ſolennitate, eadem verba proferens ſupra dicta, & in hoc intelligunt, quòd ſunt ſine onere violandi quodcunque fecerunt juramentum, & ſignanter Chriſtiano. Quia ſacramentum quod quidam Judeus alteri facit, ille qui recipit juranti dicit. Tu juras legi & Deo ad meum intellectum, quod facies hoc, &c. Et ex quo dicat, ad meum intellectum, revocatur proteſtatio illa quam fecerat in principio anni, ſed ſi juramentum ſit factum Chriſtiano, dicunt illi, quod licet Chriſtianus dicat Judæo, tu juras ad intellectum meum, quod hoc non revocat proteſtationem, eo quod Chriſtianus nullum habeat intellectum. Et cum hoc, quamvis univerſi Judæorum cœtus & univerſitates in uno loco congregata pro habitatione, juxta forum villæ ſuæ civitatis faciant juramentum in poſſe rectoris civitatis ſemel in anno, quod non dabunt pecunias ſuas ad uſuram, ultra illud quod eſt per principem aut committatem & regimen civitatis ordinatum & decretum, tamen nullus eorum tale juramentum obſer-

obſervat neque cuſtodit, quia credit minime ſe peccare, propter cautelam ſupra dictam. Item diffamant eorum patrem Moyſen in miraculis factis à Deo patre, & hoc dicit Rabbi Salomon ſupra illud numeri 21. cap. Ignis egreſſus à domino interfecit viros, offerentes incenſum, venenum inquit dedit eis Moyſes in incenſo, cum quo Nadab & Abiud combuſti fuerunt. Item dicunt in lib. Sadath, cap. Egreſſus Sabath, quod ſi duo ſimul homines aut plures, unum crimen commiſerint, ſunt immunes à pœna, ut ſi videlicet duo vel plures cum ſingulis fuſtibus alterum interficiunt, à pœna ſunt immunes, lex dicit, quod quando aliqua anima peccaverit, talem ſuſtineat punitionem, ergo patet, dicunt ipſi, quod niſi tantum unus dignus eſt puuitione, ille videlicet qui ſcelus perpetravit. Ex quibus omnibus poteſtis eorum & nequitiam & injuſtitiam & ruditatem conſiderare & deteſtari, &c.

CAPITULUM QUARTUM de vanitatibus deciſionibus & vitiis contentis in Talmuth.

PRimo & principaliter dicunt multas vanitates adverſus dominum noſtrum Deum patrem omnipotentem. Nam Rabbi Salomon ita quærit. Quæ eſt cauſa quare Jacob cum eſſet propheta non habuit in revelatione quod filius ejus Joſeph à fratribus venditus fuerat, & non à fera devoratus, ut ipſe credebat. Et ipſemet reſpondit, & rationem præbet, quia, ſcilicet fratres ejus in hora venditionis ipſius voluerunt excommunicare & anathematizare quemcunq; venditionem hujusmodi alicui revelantem, quod equidem fieri non poterat, niſi eſſent decem perſonæ, in quorum aſpectu ſolenniter fieret excommunicatio talis, & quia non erant niſi novem, aſſociarunt ſibi DEUM, ut eſſent decem in dicta excommunicatione, & ideo DEUS non fuit auſus neq; etiam potuit hoc ſecretum alicui revelare. Item dicunt in Sabath cap. Rabbi Aquiba, quod quando Moyſes aſcendit ad cœlum, quod invenit DEUM rotulum legis in manibus habentem & coronas lectoribus ejus facientem,

tem, & ipſe Moyſe nihil ſibi dixit, DEUS autem dixit ei, Moyſes, cur non me ſalutas? & ipſe, quomodo domine? eſt ne ſervus quiſpiam auſus ſuum dominum ſalutare? & DEUS illi, verum dicis, ſed ex quo veniſti, adjuva me. Item dicunt in eodem cap. quod in die judicij Deus dicet Iſaac Patriarchæ, filij tui peccaverunt. & ideo volo eos condemnare, & reſpondet Iſaac, domine, ſunt namq; etiam filij tui, tu namq; in lege mea ſcripſiſti, filius primogenitus Iſrael. Volo tamen ad computum venire tecum. Videamus quanta ſit hominis vita, nempe ſpatium 70. annorum, ex his ſunt 20. in quibus non eſt homo adhuc in ætate, in qua debebat pro peccatis condemnari, reſtant ergo 50. remota hujus temporis medietate, in qua homines meritorijs operibus vacant, ut orare & ſtudere, & neceſſarijs, ut comedere & bibere. Reſtant anni 12. cum dimidio, ergo dividamus illos inter me & te, & filij noſtri abſolvantur à pœna. Videte quæſo doctrinam vanitatis, utrum DEUS talem computum noverat? & quanto ſit iſta perſuaſio malorum peccatori, &c. Item dicunt in Baba cap. Qui conducit: Quod eo tempore quo ordinabatur Talmuth, ſtabat DEUS in ſtudio cæleſti cum ſtudentibus ſuis quadam die in magna controverſia,

ſupra quodam caſu lepræ, videlicet utrum eſſet leproſus cenſendus qui tale vulnus haberet vel ne, & DEUS dicebat quod ſic, cæteriq; ſtudentes dicebant, quod non. Et dixerunt, quis erit examinator controverſiæ hujus, & fuerunt concordes unanimiter, quod eſſet Rabbi Barnahaman, & eadem hora fuit anima ejus rapta in cælum, & ſua ſententia Dei opinionem approbavit. Ecce quanta fatuitas, & hæreſis manifeſta. Item quæritur in Abodazara capitulo primo. Quibus operibus vacet Deus per totum diem, & reſpondetur ibidem. In primis tribus horis ſtudet circa legem; in ſecundis tribus docet parvulos qui mortui ſunt. In tribus tertijs ſedet judicare univerſum mundum. Et cum videt quod debet judicare, ſurgit de Cathedra judicij, & ſedet in Cathedra miſericordiæ. In tribus ultimis ſedet ad ludendum cum Leviathan. Inde quæritur hoc. Quid facit in nocte. Et reſpondetur. Equitat leviſsime ſuper Cherubin, & viſitat 18. mundos quos creavit. Item quæritur. Ante quam crearet mundum quid faciebat? Et reſpondetur, creabat mundos & deſtruebat eos. Item dicunt in Baba Bathra in cap. vendens. Futurum eſt, quod Deus faciat convivium cum Judæis de carnibus Leviathan. Et dabit eis ad potandum

tandum vinum, quod eſt in vrnis ſuis à principio mundi uſque in eandem horam conſervatum. Item habetur in Sabath cap. Cilel. Quia Nabuchodonozor habuit Sodomitarum uſum cum omnibus regibus, quos habebat victos in ſua poteſtate, & quando capit regem Sedechiam, & voluit coire cum eo, crevit membrum ejus in longitudine cubitorum 300. ita ut illud committere nequiret. Ecce turpitudo beſtialis opinionis. Item habetur in Ioma cap. expiationum dies. Quod Rabbi Elyazer & Rabbi Iſmael habebant ventres ita groſſos, quod quando ſtabant pedes faciei ad faciem, ita ut ventribus tangerentur, poterant duo boves tranſire inter eos neminem tangendo, &c. Quadàm vero magna domina vidit eos, dixitq; illis. An ſunt iſti veſtri qui dicuntur filij veſtri. Eſt enim impoſſibile cum tam magnis ventribus potuiſſe generare. Cui & ipſi reſpondentes dixerũt. Noveris quod ventres uxorum noſtrarum noſtris ſunt groſſiores, & ipſa potiſſime, ergo quæ vobis dico, vera ſunt, & ipſi reſponderunt. Noveris itaq; quod reſpectu corporum ſunt nobis proportiones membrorum. Et alibi Rabbi Johanna dicit. Quod hujus Rabbi Iſmael membrum cuidam ſacco novem mediarum in magnitudine comparabatur, & membrum

brum Rabbi Eliazer ſacco octo modiorum, & & per hunc modum tanta eadem authoritas procedit, cujuslibet doctoris ejusdem ſtudii dicendo membri quantitatem. Et ecce Theologia & philoſophia in qua ſtudent iſti proditores animarum, & peſſimi viri, &c. Item habetur in Sanhedrin, capitulo. Iſti ſunt comburendi, ſupra illud numeri vigeſimoquinto, de illo principe Zambri qui fornicatus eſt cum Madianitide Cozbi, quando ingreſſus eſt cum ea in lupanari vidente toto populo. Dicunt ipſi Talmudiſtæ quod 423. vicibus dormierit cum illa, in illo modico temporis ſpatio, & Phinees interim erat expectans ad oſtium, quousque ingreſſus occidit illos, & de teſticulis, membro, & de vulva eorundem fornicantium tot nefanda enarrant, quod nedum ſcribere, ſed cogitare pudet. Item habetur in Sanhedrin cap. Sive judicia pecuniarum. Quod tres ferunt in peccato luxuriæ deprehenſi dum eſſent in Archa Noe incluſi, videlicet Canis, Corvus, & Cham filius Noe, & hi tres omnes fuerunt condemnati. Canis fœmina poſt coitum alligatur. Corvus quia concipit ore. Cham qui fuit maledictus à patre, &c. Item eſt quæſtio in Baba Quama, capitulo primo. Siquidam equus vel aſinus extendens membrum ſuum ali-

qua

qua vaſa fregerit cum eodem, utrum tenebatur dominus ſuus ſolvere nec ne. Et ſunt in eadem controverſia diverſa opiniones doctorum, ſed nihil in eadem quæſtione definitum eſt, quouſq; veniat Meſſias. Ecce quam pulchra quæſtio, reſervata eſt per Meſſiam & mediatorem Dei & hominum definienda, quis ſana mentis pateretur homines tantum inſolentes? Item habetur in Nidda capit. Abortatur. Quod dum parvulus eſt in utero matris tenet quandam lucernam ſuper caput ſuum, cum qua videt à fine uſque in finem mundi, & ſic cognoſcit omnem legem & omnes ſententias. Et eadem hora qua egreditur de utero matris, venit quidam angelus, & cedit in os ejus unicum ictum, ita ut omnia quæ noverat tradat oblivioni. Item in eodem libro, capitulo. Mulier quæ faciebat: & in Berochoth cap. Qui vidit. Quod Og Rex Baſan, quem conquaſtus eſt Moyſes antequam moreretur, quod tempore diluvij liberatus fuerat ab eodem. Quod eſt duplici ratione falſum. Prima, quod à tempore diluvij uſque ad tempus Moyſi lapſi ſunt 400. anni. Secunda, quod veniunt contra textum, qui narrat quod ex toto humano genere nullus remanſerat poſt diluvium, præter Noe & filios ejus. Item dicunt de eodem Og rege Baſan, quod

quod cum populus Iſrael eſſet in deſerto, quæſivit Og pro ſpatio ſituationis populi ejus & relatum eſt illi, quod erat ſpatium trium leucarum. Tunc evulſit unam ſylvam magnam, ſpatij trium leucarum, quam poſuit ſupra caput ſuum, ut eam ſupra populum & caſtra projceret, & ſic omnes ſimul uno ictu conſumeret. quo cognito, dominus DEUS *magnam formicarum quantitatem in vertice illius ſylvæ congregari fecit, quam quidem ſylvam perforavit, ita, quod homo invictus per illud foramen caput proprium emittens, ſylvam illam induit, & veſtitus eſt, quam quidem ſylvam cum extra ſe projcere voluiſſet, prohibuit* DEUS, *& fecit creſcere dentes ejus, & non potuit. Tunc Moyſes volens eum interficere, cepit quandam ſecurim longitudinis decem cubitorum, & ipſe erat alios decem longus, & erexit ſe in aerem alijs decem, & percuſſit eum capite modicum, & ſic dilaniavit eum, quod eſt ſumme falſum, quod legimus ad literam in cap. Deutero. quod ſolus Og rex Baſan reſtiterat de ſtirpe gigantum, & monſtratur Loculus ejus ferreus qui eſt in Rabath filiorum Amon, novem cubitorum habens longitudinem. Hac & alia multa vanitates in eadem authoritate deſcribuntur. Item habetur in Nidda cap.*

Abortatrix, dicit Rabbi Saul. Ego ſepeliebam mortuos, & accidit mihi quadam vice dum quendam mortuum ſepelirem, venit quidam corvus & intravit per os cruris mortui cujusdam, & ego cucurri poſt eum per ſpacium trium leucarum, & ſemper per vacuum oſsis illius, & poſtquam vidi me non poſſe illum aſſequi, reverſus ſum, & cum exirem cognovi quod illud os erat de corpore Og ſupra nominati. Nunc autem adhibeat fidem authoritatibus iſtorum doctorum, & tali volumini, ubi lex iſtorum divina canitur. Item dicitur in Sebuoth capit. Qui conjurat. Quod dum compleretur tempus ut obiret Rabbi Oſua beulem, dixit angelo percutienti, precor ut antequam occidas me oſtendas mihi locum meum in paradiſo, & angelus ei, placet mihi. Dum autem pergerent, dixit ei Rabbi Oſua. Da mihi quaſo gladium tuum, ut ſecurius pergam ne occidas me in via. Dedit ei. Cum ergo acceſsiſſent propè paradiſum, accepit eum ipſe angelus, & elevavit manibus ſuis ut oſtenderet ei locum ſuum. Dixit Rabbi Oſua ad angelum, eleva me paulo altius, quod cum feciſſet angelus, Rabbi Oſua quodam magno ſaltu ſe poſuit in paradiſum, Angelus vero cœpit eum per fimbriam veſtimenti ſui, & dixit ei. Egredere.

unde juravit Rabbi Oſua, quod non exiret inde, tunc cœperunt rixari ſimul, quouſq; cauſa deducta fuit coram DEO, & DEUS taliter pronunciavit, quod ſi Rabbi Oſua omnibus diebus vitæ ſuæ falſum non juraverat, quod ne illud juramentum transgrederetur, quod non potuit reperire ipſum unquam falſum juraſſe, & ideo habuit ibi remanere. Tunc dixit ei angelus. Redde mihi gladium meum. Et ecce vox de cælo lapſa eſt, dicens. Redde ſibi gladium, neceſſe eſt enim ut cum eodem gentes occidantur. Tunc venit Heïias & præcedebat eum præconiſando, præparate locum pro juſto iſto, & pergens vidit Rabbi Symeon ſedentem ſupra 14. ſtrata aurea. Ecce quales fabulas & mendacia ponere audent in ſcriptis iſti peſſimi ribaldi. Item habetur in Hulin cap. Iſtæ ſunt raptæ. Quod quidam Leo in ſylva Hullaÿ cujus latitudo eſt novem cubitorum, dicit Rabbi Ioſeph, quod 10. cubitorum, & habetur ibidem, quod quidam quæſivit Imperator à Rabbi Oſua dicens, quæ eſt Dei ſublimitas? quia ſcriptura comparat eum leone, cum quidam miles ſufficiat occidendum eum. Et Rabbi Oſua reſpondit. Vis ſcire cui leoni comparatur. illi ſcilicet qui eſt in ſylva Vllaÿ. Et imperator. Multum deſidero eum videre. Eadem hora preca-

tus

tus eſt eum, & duxit leonem de ſylva, & venit verſus Romam, & quando erat prope Romam per ſpacium 300. leucarum, dedit unum rugitum, & ecce univerſæ mulieres Romæ prægnantes abortiverunt, & muri urbis ceciderunt. Deinde cum appropinquaſſet per alias centum leucas, ita quod diſtabat tantum per 200. Iterum rugit, & ceciderunt dentes omnium hominum in urbe Roma commorantium, & imperator cecidit à culmine quo ſedebat, & ait Rabbi Oſua, quid hoc erit, & ille, imperator illuſtris, adhuc diſtat per 200. leucas. Ora, inquit, ergo Deum, ut in locum ſuum revertàtur. Ipſe autem oravit, & ita factum eſt. Ecce quam pulchra fabula, & in ſacra pagina deſcribenda, quæ ſub pœna mortis mandatur credi & teneri, &c. Item habetur in Baba Bathra in cap. qui vendit Piroth, dicit Rabam. Ego vidi quandam Nereidem tam grandem ſicut una villa quindecim domorum. Et venit quidam coluber deglutivitq; eam, demum venit quidam corvus & deglutivit colubrem, deinde volavit, & ſedit ſuper ramum arboris, &c. Reſpicite quæſo, & conſiderate ſi fortis erat ille ramus, & qualis arbor, & dicit ipſe Rabbi. Si ego ipſe non vidiſſem, non crediſſem, tunc credite ſi vultis. Item ibidem dicit Rabba, transfretabamur mare & du-

 cebatur

cebatur navis ſuper caudam unius piſcis, ſuper quam tribus diebus & tribus noctibus ambulavit. Et potius, quia piſcis ibat verſus orientem, & navis ad occidentem. Et ſi diceres, quod navis non ibat velociter, interroga Rabbinum, & dicet tibi, quod in quantum unus homo poſſet calefieri ibat 60. leucas. Et cum eramus prope portum, vidimus homines projcientes ſagittas cum Baliſtis, & levius ibat navis noſtra quam illæ ſagittæ. Item dicit Rabba. Quondam ibamus in quadam navi, & vidimus quendam volucrem ſtantem in aqua cui dabat aqua usque ad genua, & caput ejus cælum tangebat. Ego igitur volui deſcendere ut ibidem me abluerem, credens quod non eſſet profundum, audivi vocem de cælo dicentem mihi. Cave ne feceris, quia ſeptem anni ſunt quod cecidit quondam ſecuris in hunc locum, & nondum attigit ad profundum. Et dicit Rabbi Cahanna volucris illa vocatur Ziu. Item dicit Rabba, dixit mihi quidam gerularius, veni oſtendam tibi locum ubi cælum & terra ad invicem oſculantur, & profectus ſum ſecum, & poſui clamidem meam in quadam feneſtra cæli, & diverti me paululum ut orarem, & dum reverſus fui clamidem non inveni, & dixi, videtur quod fures ſint in cælo, & dixit mihi homo ille, non

eſt niſi cœli ſphæra, quæ movetur, ſed revertere cras tali hora, & reperies illam, & in craſtinum reverſus, inveni illam. Et gloſſat Rabbi Salomon. Noli credere quod duxiſſet eum uſque ad finem mundi, quia eſſet iter quingentorum annorum ſed fecit eum aſcendere ad montem excelſum, ubi poterat attingere cœlum. Harum etenim vanitatum & mendaciorum multitudinem incredibilem in libris Hæbraicis poſſunt reperire. Et in tali doctrina ſtudent & verſantur ſine intellectu, ſine diſcretione, ſine pudore aut verecundia, ſed ſicut beſtiales homines vivunt, &c.

CAPITULUM QUINTUM TRActat de his, quæ ſunt contra fidem Catholicam, & ſalvatorem noſtrum Dominum JESUM CHRISTUM.

ISti namq; cæci infideles & iniqui homines, cum viderent fidem Catholicam & ſanctiſſimam doctrinam Meſsiæ, videlicet JESU CHRISTI ſalvatoris noſtri, per univerſum mundum propter ejus infinita miracula divulgari, quæ per ſanctos apoſtolos &

prædicatores, & confeſſores, & martyres Deus operabatur. Et hæc eſſet potiſſima cauſa quod errores & iniquitates apparerent & cognoſcerentur, ut genus popularis illas melius obſervaret, dederunt famam, quod omnes regulas & conſtitutiones ſtatutas per eos, Deus ſtatuerat, & præceperat Moyſi viva vocis oraculo, facere obſervari in illis 40. diebus, in quibus ſteterat in monte, & legem oris illam vocaverunt. Item vocarunt eam Talmuth, id eſt doctrinam, & illis qui transgreſſores illius eſſent, majores pœnas impoſuerunt, quā illis qui contra legem ſcriptam venirent quomodocunq;. Sed hæc ſcriptura prædicti Talmuth fuit incepta, & ſub brevi ordinatione compilata, & vocatur Miſna, paululum temporis poſt templi deſtructionem, per magnum eorum doctorem. Tempore Antonini imperatoris, quem vocarunt Magiſtrum ſanctum. Quam quidem compilationem façere incepit quando vidit CHRISTI doctrinam dilatari per orbem univerſum, pro ut Rabbi Moyſes de Aegypto prologo ſui magni tractatus latius ſcribit, per annos 15. in his verbis. Et cauſa propter quam magiſter noſter ſanctus hoc fecit, fuit, quia vidit quod ſtudentes diminuebantur, & labores & adverſitates creſcebant, & regnum nequam aſcendebat & dominabantur

mun-

mundo, & Iſrael migrabat per extremitates. Et propterea confunderentur. Errores & cærimonias phariſæorum prædeceſſorum ſuorum in ſcriptis ponere ſtatuerunt. Et ecce qualiter proditores ipſius, illos qui ſalvatoris doctrinam ſequuntur, regnum nequam apellant. Item, poſtea viderunt magnã proſperitatem, quam ſancta fides Catholica conſecuta erat, & imperium Romanum erat caput mundi tempore Conſtantini imperatoris Chriſtiani, & aliæ plures Inſulæ & mundi regna, & quam multæ notabiles perſonæ ipſorum Judæorum ad fidem Catholicam quotidie convertebantur. Timentes, ne totaliter eorum ſtudium periret, ipſorum Rabinorum & peritorum ſuæ legis & perfidiæ magiſtrorum, cætum in Babilone congregarunt, & totum Talmuth per manum duorum magiſtrorum ex illis, quorum nomina erant Rabina & Rabaſſe ordinaverunt, quæ quidem compilatio facta eſt quaſi per quatuor centum annos poſt paſſionem domini noſtri JESU CHRISTI. Et ſignanter prope tempus illud, paulo ante clarnerat beatus Hieronymus, qui cum magna ſufficientia & facultate quas habebat in linguis Hebraicis, totam Bibliam ab Hebraico tranſtulit in Latinum. Cum autem hoc ipſi cognoſcerent & viderent, quod in Biblia forent multi textus, ex qui-

bus patent opera domini noſtri JESU CHRISTI atque myſteria unde ſe defendere nequeunt, accepta Biblia multos ejus textus falſificarunt & mutarunt. Sicut patet per quandam authoritatem, quæ eſt in Berezit Rabba, id eſt geneſi magno de Rabbi Moyſi prædicatore. Et tranſumptive in primo tractatu meo Capitulo octavo, & nihilominus eandem ad eorum modum per ſuos Rabbinos gloſſarunt. Et ad majorem fraudem & deceptionem, omnibus Judæis credere fecerunt, quod non eſt verbum aliquod in Talmuth, quin Moyſes audierit à Deo patre iſtud. In tantum, quod in multis partibus Talmuh, ubi duo illorum ſtudentium diſputant intra ſe, ſupra cauſam quamcunque alius ſic alius ſic intelligunt, differentur. De talibus, dicunt ipſi, diſputatio ſive controverſia jam fuerat Moyſe præſente coram Deo antiquitus facta, usque in tantum, quod per generalem ſententiam concludunt, quod de unaquaque opinione verba ſunt omnia Dei viventis. Et ipſi proditores, inimici veritatis, ut vias rectitudinis obcæcarent, judæisq; regebantur, per eaſdem tot iniquitates & abominationes adverſus ſanctam fidem Catholicam texuerunt & contra ſalvatorem noſtrum JESUM CHRISTUM, ne dum viliter & irreverenter. quæ

omnia ſunt nefandiſſima & prohibita quaſi, in ore fidelium nominari, ſed potiſſime abſurdum in ſcripturis exarare. Eſt tamen mihi facere ſumme neceſſarium, ut ſanctiſſimi domini noſtri Papæ præceptis obediam, cujus ſanctitas ipſorum errorum & injuriarum, & iniquitatum relationem, vult habere, & in quibus Talmuth tractatibus libris & capitulis continentur, per quos ſunt ſcripta Rabinos, ut ipſius ſanctitas, fidei Catholicæ reverentiam & honorem DEI juſtitia pravia, valeat providere, pro ut ſuæ competit ſanctitati. Primum quidem declarant in Talmuth, quod ſancta Dei & domini noſtri JESU CHRISTI quatuor Evangelia ſunt comburenda merito, quod habetur in Sabbath. Et dicit ibi Rabbi Joſeph, quod talis executio in die feſto fieri debet. excepto quod nomina Dei quæ ſunt in illis, aſſumi & ſequeſtrari, & cæteri libri comburi Rab. dicebat, imo etiam eiſdem nominibus comburi deberent. Item reputant ſanctam doctrinam domini noſtri JESU CHRISTI, & ſanctorum apoſtolorum ſuorũ idololatria deteriorem, & hoc dicit Rabbi Moyſes de Aegypto. in libro Madda, in lectionibus idololatriæ, centum & novem Chriſtiani idolorum cultores ſunt, & prima feria eſt dies interitus ipſorum, & ideo

prohibitum eſt in tali die converſari cum eisdem, neq; in alia die quacunque interitum illorum, & gloſſat Rabbi Salomon, quod interitus hoc loco ſumitur pro feſto. Item habetur in cap. 10. Ne liceat nobis confederare cum idolorum cultoribus, nec pacem tractare cum eisdem, niſi laborare ut convertantur ab eorum erroribus, aut interficere illos, & ideo ſi quis viderit aliquem idolorum cultorem volentem ſuffocari in fluvio, aut comburi, non eripiat illum, veruntamen non projiciat eum manibus in puteum, ex quo gens eorum non facit brigam nobiscum, ſed omnia hæc de cæteris idolorum cultoribus intelliguntur. Sed illi qui deſtruunt & perdi faciunt Iſrael & ſunt hæretici & blasphemi, meritum eſt, perdere illos & impellere illos cum matribus usque ad putei profundum, anguſtiant enim Iſrael, & prohibent populum à via Dei, uti ſunt JESUS Nazarenus, & diſcipuli ejus quorum nomina confundentur. Et ab hoc poteris concludere, quod eſt tibi prohibitum, mederi illorum cultoribus, quanquam precium reddant, ſed ſi fueris in loco timoris, poteris eos curare, pro pracio tamen, gratis prohibitum eſt. Item non vendantur eis agri, vineæ, neque domus in terra promiſsionis, & eſt prohibitum laudare eos, ut ſi quis dicat, ò quam pulcher eſt iſte Chriſtianus. Sed

multo

Item prohibitum eſt, illis dare munera quacunque neque dona. Hucusq; ſunt verba Rabbi Moyſes. inſuper infideles ipſi & iniqui, attribuunt redemptori domino noſtro JESU CHRISTO omnes malitias quas poſſunt, injurias & contumelias quas poſſunt imaginari. Primum quidem eum maleficum dicunt, ut habetur in Sabath cap. qui adificat. dicunt enim, quod JESUS Nazarenus duxerat ſecum de Aegypto fictilia, & interclusit ea femori ſuo, cum quibus mirabilia faciebat, & inducebat plebem ad credendum, quod ex propria virtute faciebat, &c. Item dicunt in Herubin. cap. Facient tabulas, quod derident omnes doctores ex verbis doctorum Talmuth. In ſtercore fœtido & profundo inferni purgatur. Et dicunt quod quidam doctor cum conjurationibus fecit exire Balaah & Jeſum Nazarenum de inferno, & interrogavit Balaah quam pœnam patiebatur in inferno, qui reſpondit, quod puniebatur in caldaria plena ſpermate. Et interrogant Jeſum, quam pœnam patiebatur, qui reſpondit quod coquebatuo in caldaria plena ſtercoris feruentis. Inde æternali pœna crucientur animæ talium doctorum & auditorum, qui de mundi ſalvatore talia proferunt, credunt, docent, & perſuadent miſeris auditori-

quus ſuis. Et ſciendum eſt, quod de hujusmodi blaſphemijs & ſceleratis verbis, in ipſo Talmuth infinita continentur, & talia quod turpiſſimum quid eſt illa nedum nominare, ſed inſpicere vel audire, quæ pati non poſſet aliquis Chriſtianus. Inſuper etiam ſciendum eſt, quod quandocunque ipſorum peſſimorum & perfidorum infidelium, intra ſe nominant aliquid, Chriſtianitatem, aut fidem ſanctam Catholicam importans aut demonſtrans illud denominant ita turpibus ita inhoneſtis, ita ſordidis verbis ſicut pejus aut turpius pronunciare poteſt in Hæbraico ſuo ſermone, & magis effrenate & impudice. Nam de genitrice ſalvatoris mundi. Primo illam pollutam appellant mundi, alij publicam meretricem, Apoſtolos & Chriſti martyres lenones, Sanctas vero meretrices. ſacratam hoſtiam corpus pollutum, crucem Chriſti abominationem. Eccleſiam vero errorem, & prædicationem dicunt ululationem, dominum noſtrum JESUM CHRISTUM dicunt ſpurium, ſacerdotes DEI tonſos, & tonſuram ſacerdotalem decalvationẽ, diem veneris ſanctam, diem prophanam: diem feſtum ruinam, & parvulos Chriſtianos reptilia, ſponſum & ſponſam murilegum & murilegam. & orationem defectum, omnes has nequitias dicunt.

dicunt, quia per ſententiam eſt apud eos definitũ, in libro Abodazara quod magnum peccatum eſt facere gratiam aliquam cultoribus idolorum, neque illos in laude ſeu bona ſignificatione nominare. Item jubetur eis, quod quando tranſeunt circa eccleſias & oratoria Chriſtianorum, quod hunc dicunt verſum. Domum Cloacarum diruat dominus. Et quando tranſeunt juxta ſepulchra Chriſtianorũ, dicunt. Erubeſcat mater veſtra, repudiata eſt genetrix veſtra, quia finis Chriſtianorum vermis & putredo erit. Item vocant illos qui ad ſanctam matrem eccleſiam & fidem Catholicam convertũtur, deſtructores. Et in qualibet die tribus vicibus in orationibus eorum, mane ſcilicet veſperi, & nocte, talia verba replicant. Deſtructis nulla ſit ſpes, & omnes heretici, & omnes qui loquuntur contra Iſrael, ſubito abſcindantur, & regnum ſuperbiæ cito frangatur & diruatur, & inimici noſtri univerſi humilientur, & breviter in diebus noſtris conturbentur; &c. Has & multas alias abominationes & nequitias contra ſanctam fidem Catholicam, & ſalvatorem noſtrum dominum regem Meſſiam, dicunt: quas utique nominare omitto, propter eorum abſurditatem ac turpitudinem. Nam omnis Catholicus Chriſtianus cui DEUS tradidit

pote-

poteſtatem hac omnia corripere & illos caſtigare deberet & tenetur absq; reſpectu, &c.

CAPITULUM SEXTUM TRACTAT de rebus quæ ſunt in damnum & magnũ intereſſe Chriſtianorum, converſantium cum Judæis.

TAlmuth mandat expreſſe Judæis, quod omnibus hominibus gentium aliarum, damnum inferant juxta poſſe, & lædere conentur expreſſe, ſed potiſſime Chriſtianis, quos reputant idololatras, & diſſolutos. Et primo illorũ bona prophanant, & dicunt licere Judæo ſine peccato ſubripere illa, & eſt jam vulgare verbum apud Judeos, dicens, quod error computi quem fecerit Judæus in decipiendo Chriſtianum licitus eſt eis. Et habetur in Rabba, quam viam. cap. Subripiens, docent magiſtri quod ſi Judæus & Chriſtianus venit coram te ad juſtitiam, quod reſpicias, ſi per legem Judaicam, Judæum ipſum juſtificare poteris juſtifica eum, dicens mea lex jubet. Quod ſi per legem judaicam ipſum juſtificare nequis & per legem gentium poteris juſtificabis eum & dices Chriſtiano: Lex tua ita jubet. Quod ſi nulla cautela præmiſſarum juſtificare ipſum poteris, per cavillationes & fallacias illum ducas, quia ſume-

re pecunias à Chriſtianis, & extorquere, licitum eſt Judæis. Reperimus namq; quod quidam doctor cui nomen Schmuel emit à quodam Chriſtiano veſtem auream, ponderis quatuor unciarum, & decepit eum in una. Et alius vocatus Rabbi Luchana emit ab alio Chriſtiano Hydrias vini 120. & in ſolutione decepit eum 25. cui dixit Chriſtianus, in tua conſcientia me confido, &c. Item habetur in eodem cap. & in Sanhedrin cap. Mortis 4. quod ipſe idem doctor Rabbi Cuhama juſſerat fieri præconia, quod quicunq; Judæus ſciret jus Chriſtiani, & teſtimonium perbiberet ex eo, eſſet excommunicatus, qui pecunias auferebat Iſraelitarum, aut gentibus illas exhiberet. Item in Sanhedrin. Reperitur in eodem cap. quod ſi Chriſtianus percuſſerit Iſraelitam reus erit mortis. Et ſi Chriſtianus ſabathum obſervat, reus erit mortis, quamvis faciat ſuum ſabathum in alia die ſeptimanæ. Item, ſi Chriſtianus ſe diſponat ad ſtudendum in lege Dei, reus erit mortis, quia lex non fuit data niſi proli Jacob. Item habetur in Mechilta, & recitatur per Rabbi Salomon in libro Glo. legis Moyſi, ſupra illud Exod. 14. Ubi narratur, poſtquam egreſſi ſunt de Aegypto, qualiter perſequutus eſt eos Pharao cum tota ejus militia, & aſſecutus eſt eos juxta mare. Et quæritur ibidem à datoribus. Unde habuit Pharao

rao

rao illas equitaturas, & reſpondetur. Ab Aegy ptÿs, Scribitur enim Exo. 9. Nam omnia Aegyptio rum animalia mortua ſunt. Quodſi dixeris, quod erant ex Iſraeliticis. Iam habetur. Exod. 10. quod populus Iſrael egreſſus fuerat cum omnibus jumentis & animalibus ſuis. Sed dicendum eſt, quod omnem militiam illam haberet Pharao ex Aegyptÿs, qui crediderunt monitionibus Moyſi, & animalia eorum tempore grandinis fugerunt ab agris in domum. Ex quibus concluditur, quod illi qui Deum timebant ex ſervis Pharaonis, cauſa fuerunt ut mala damna populo evenirent. Et ideo per ſententiam definitur Rabbi Salomonis, filÿ Iarchi, qui loquitur cum quolibet Judeorum dicens. Mulierem Chriſtianorum occide, & mulieri, ut ſerpentum frange caput. Et gloſſat Rabbi Salomon, quod hoc intelligitur de Chriſtianis illis, qui erga Dei ſervitium devoti inveniuntur. Item jubent in Abodazara capitulo non conſtituant, & recitatur per Rabbi Moyſen de Aegypto in libro Madda. Quod illi qui ſequuntur doctrinam JESU Nazareni, taliter ſunt tractandi. quod ſi quis viderit eos appropinquantes ad mortes, extinguat illos. Et ſi reperiet eos juxta puteum, proÿciat intus, & revoluat lapidem ſupra puteum ne egrediantur. Et ſi ſit in puteo ſcala, auferatur,

gatur, ne aſcendere poſſit. Item dicunt, quòd eſt prohibitum vendere Chriſtiano aliquam poſſeſſionem, quovis pracio, neque jumenta, pro majori precio valoris eorum. Item, quod ſi Chriſtianus commiſerit aliquod delictum, debet eum uno tantum occidi teſte. Item prohibent mulieribus eorum, ne lacte Chriſtianorum nutriant filios eorum, quia nutriret eos prò idololatria. Neque conſentiendum eſt, quod Chriſtiana nutriat filios Judaeorum, quia ſuſpicandum eſt, ne ſuffocet illos, tamenſi cum cuſtodibus fuerit tolerandum erit. Item non eſt conſentiendum Chriſtianis, tenere ſtudia neque ſcholas. Plura & ſimilia ponuntur in Talmuth, in damnum & intereſſe maximum Chriſtianiatis, & fidei Catholicæ, quorum Hiſtorias ad præſens omiſi ſcribere, tum propter eorum ineptitudinem, tum ad evitandum tantum circuitum. Ex his tamen ſanus intellectus facile percipit infirmitatem, & abuſionem eorum, quæ etiam ſcripta non ſunt. Et cum hoc facio finem huic tractatulo abominationum horum hominum perfidorum, & eorum doctrinæ perfidioris, nulla Fide, nulla humana ratione fundatæ. Invoco tamen divinam miſericordiã, ut tantæ dementiæ velamen & cæcitatẽ auferat à cordibus eorum, & eosdem in clare notionẽ veri-

veritatem, & viam inducere dignetur præſtan
domino noſtro JESU CHRISTO, à quibus tr
xit originem ſecundum carnem, & pro quib
mori dignatus eſt, qui cum Spiritu ſancto viuit
& regnat Deus, per infinita ſecula
ſeculorum, Amen.

Digitized by Google